

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/26568
G.K. 129

Sayı :54045643-610-E.1245026
Konu :Soru Önergesi (7/26568)

30.04.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 24.03.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.637958 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Sayın Hasan KALYONCU'ya ait 7/26568 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş 7/26568 (2 sayfa)

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Doğrulama Kodu : XEPPWSNH Evrak Takip Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ve-orman-bakanligi-ebys>
Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / E

ANKARA
Tel: (0312) 287 33 60
www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Köksal BİRİÇİK
Mühendis
Telefon No: (312) 258 85 94

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN HASAN KALYONCU'YA AİT 7/26568 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Dere yataklarına hafriyat ve benzeri malzemelerin atılması ile ilgili olarak faaliyetler 9 Eylül 2006 tarihli ve 26284 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “*Dere Yatakları ve Taşkınlar*” konulu 2006/27 sayılı Başbakanlık Genelgesinin 10’uncu Maddesi ve 3 Mayıs 2019 tarihli ve 30763 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “*Taşkın ve Rüşubat Kontrolü Yönetmeliği*”’nin 17’nci Maddesi 4’üncü Fıkrası kapsamında yürütülmektedir.

İslah edilmiş dere yataklarına veya doğal dere yataklarına hafriyat ve benzeri malzemelerin dökülmesi, ilgili mevzuatla yasaklanmış olup, bu husus ile ilgili koordinasyon, alınacak tedbirlerin yürütülmesi ve takibi ilgili yerin Mülki Amirinin veya mahalli idarelerin sorumluluğundadır.

Dere yataklarının üzerlerinin kapatılması çok şiddetli ve kadastrofal yağışlarda yukarı havzadan gelebilecek rüşubatin etkisi ile dere yatağının tıkanarak, duvarların tahrip olmasına, üst tabliye ile birlikte çökmesine ve dolayısıyla şehir merkezlerinde telafisi mümkün olamayan zararlara sebep olabilmektedir.

Bakanlığımız bağlı kuruluşu olan Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünce (DSİ) tarafından inşa edilen taşkın kontrol tesisleri, emniyetli akış şartlarının sağlanması ve rutin temizlik ve bakım çalışmalarının yapılabilmesi için, açık kanal olarak projelendirilmekte ve uygulanmaktadır.

Değişik Kurum ve Kuruluşlar tarafından yürütülen farklı büyüklüklerdeki yerleşim yerlerine ait imar planlarının hazırlık çalışmalarında talep edilmesi halinde, plan sahası taşkın durumu ve DSİ’nin görev alanında kalan diğer hususlar yönüyle, DSİ tarafından etüt edilmekte ve görüş ve öneriler eşliğinde imar planı çalışmalarına altlık oluşturmak üzere talep sahibi kuruluşlara gönderilmektedir.

İmar planı çalışmaları ile ilgili olarak, incelenen plan sahasındaki tüm dere yatakları Q500 yinelemeli taşkın tekerrür debisine göre kapasite olarak tahkik edilmekte ve taşkın alanları belirlenmektedir. Taşkın etkisindeki sahaların iskâna açılmaması gerektiği belirtilerek, bu sahalarda yapılması gereken taşkın kontrolü amaçlı ıslah çalışmalarına ilişkin güzergâh ve kesit detayları hakkında detaylı bilgi verilmektedir.

Tüm bu hususların imar planlarında dikkate alınması ve uygulanması 3194 sayılı İmar Kanunu ve İlgili Yönetmelikler çerçevesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Belediye Başkanlıkları sorumluluğunda bulunmaktadır.

Yerleşim yerlerindeki atık suların toplanması, uzaklaştırılması ve göl, deniz, dere gibi alıcı ortamlara zarar vermeyecek şekilde arıtılması gerekmektedir. Evsel ve endüstriyel atık sularla birlikte yağmur sularının da uzaklaştırıldığı birleşik sistem yerine Ülkemizde atıksu ve yağmursuyu kanallarının ayrı döşendiği ayrık sistem tercih edilmektedir.

Atıksu ve yağmursuyu sistemlerinin projelendirilmesinde zemin durumu, jeolojik durum, kazı miktarı, taşkın durumları göz önünde tutularak, şiddetli ve süreli yağışlar, taşkın durumları, süre-şiddet-frekans eğrileri ve debiler birlikte değerlendirilmekte ve kanal kapasiteleri buna göre belirlenmektedir. Kanal hatları; belirlenen tasarım debisini taşıyacak, katı madde

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

birikimini engelleyecek, tıkanma risklerini azaltacak ve bakım işlerini kolaylaştıracak şekilde tasarlanarak, inşa edilmektedir.

Kanalizasyon sistemi ile toplanan atıksular arıtma tesisine iletimini sağlayacak şekilde projelendirilmektedir. Burada arıtılan atıksular alıcı ortam olan dere, nehir veya denizlere deşarj edilebilmektedir. Cadde ve sokaklardan toplanan yağmursuyu kanal sistemi ise en yakın deniz veya nehir havzasına deşarjı olacak şekilde tasarlanmaktadır.

DSİ tarafından taşkınların kontrol altına alınması ve zararlarının azaltılmasına yönelik, 6200 sayılı Kuruluş Yasasında tanımlanan görev ve sorumluluklar çerçevesinde yapısal ve yapısal olmayan önlemler içeren projeli faaliyetler yürütmektedir. Bu çerçevede taşkın yapan akarsu yataklarında taşkın zararının azaltılmasına yönelik ıslah projeleri gerçekleştirmektedir. Bu projeler uygulanırken, öncelik emniyet olmak üzere çevre hassasiyeti ve o yöreye özgü diğer hususlarda dikkate alınmaktadır.

Ülkemiz genelinde yerleşim yeri içerisinde geçen akarsularda yapılan düzenlemelerle, rekreasyon projeleri geliştirilmekte olup bununla, başta yöre halkı olmak üzere diğer canlıların akarsu yatağından faydalanması da dikkate alınmaktadır. Ayrıca tarımsal alanların korunmasına yönelik yapılan akarsu ıslahlarında yine çevreye uyumlu tesis tipleri ve canlıların akarsu yatağına ulaşmasını sağlayacak yatak kesitleri uygulanmaktadır.

Taşkın ve rüsubat kontrol tesisleri Çevresel Etki Değerlendirme Yönetmeliğine göre (ÇED) kapsam dışı olduğu için planlama çalışmaları esnasında ekolojik olarak değerlendirme yapılmamaktadır. Bununla beraber, taşkına maruz alanlarda can ve mal güvenliğini sağlamak amacıyla DSİ tarafından yürütülen taşkın ve rüsubat kontrolü çalışmaları sırasında; akarsuların memba ve mansap kesimleri bütüncül olarak ele alınmakta ve ihtiyaçlar ve imkânlar dâhilinde emniyet, topoğrafya, ekonomik, estetik kriterler çerçevesinde çalışmalar yürütülmekte ve bu doğrultuda güncel gelişmeler takip edilmektedir.

DSİ’ce geliştirilen taşkın ve rüsubat kontrolü projelerine ait planlama çalışmaları talep ve ihtiyaçlar dikkate alınarak, idari imkânlarla veya ihale yolu ile yürütülmektedir.